

Dosar nr. 3595/2/2014

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A - CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 2482
Ședința publică de la 25 septembrie 2014
Curtea constituită din :
PREȘEDINTE - MIRELA DANCIU
GREFIER - ELENA SĂFTESCU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul TOTHPAL CSABA, având ca obiect *constatarea calității de lucrător/colaborator al securității*.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă reclamantul prin consilier juridic cu delegație de reprezentare aflată la fila 9 din dosar și pârâtul prin avocat cu împuternicire avocațială aflată la fila 134 din dosarul cauzei.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Verificându-și competența conform dispozițiilor art. 131 C.pr.civ., Curtea constată competența generală, materială și teritorială de soluționare a cauzei în raport de prevederile art. 11 din OUG nr. 24/2008.

Nefiind cereri prealabile de formulat, Curtea acordă cuvântul pe propunere de probe.

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului solicită administrarea probei cu înscrisurile atașate acțiunii și răspunsului la întâmpinare.

De asemenea, apărătorul pârâtului solicită încuviințarea probei cu înscrisurile aflate la dosarul cauzei și, suplimentar, având în vedere faptul că anexat răspunsului la întâmpinare a fost atașat acordul de colaborare, în copie realizată de pe un microfilm, pune în discuție, în temeiul dispozițiilor art. 292 alin. 2 C.pr.civ., necesitatea prezentării în original a înscrisului depus odată cu răspunsul la întâmpinare. Totodată, solicită ca reclamantul să depună alături de acest angajament alte trei înscrisuri, respectiv aprobarea organului competent pentru recrutare, dovada înregistrării într-un registru special și înscrisuri care atestă atribuirea numelui conspirativ și însușirea de către colaborator a acestui nume, dacă aceste înscrisuri există.

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului arată că nu există un original al angajamentului, doar în forma care a fost deja depus la dosarul cauzei. În ceea ce privește celelalte înscrisuri, respectiv înscrisul nr. 4 care atestă atribuirea numelui conspirativ, arată că acest aspect rezultă din angajament, iar în ceea ce privește aprobarea organului competent privind recrutarea și dovada înregistrării în registru special de aprobări, există un astfel de raport privind contactarea și propunerile de recrutare, în cuprinsul notei de constatare regăsindu-se toate aceste înscrisuri.

La interpelarea instanței, dacă pârâtul recunoaște scrisul aflat pe notele informative care se presupune că ar proveni de la sursa TONI, apărătorul pârâtului precizează faptul că, așa cum rezultă din cuprinsul întâmpinării, nu s-au contestat notele informative, scrisul fiind însușit de parte, însă arată că pârâtul înțelege să conteste scrierea și semnarea angajamentului de colaborare, acesta fiind și motivul pentru care a solicitat prezentarea înscrisului în original urmând ca ulterior, dacă este cazul, să solicite și o expertiză grafologică.

Reprezentantul reclamantului precizează faptul că, pentru dovedirea calității de

colaborator, legea nu prevede în mod obligatoriu existența unui angajament, ci existența unor note informative semnate, care prin conținutul lor să se înscrie în condițiile cerute de lege. De asemenea, arată că a fost depus tot dosarul de rețea al pârâtului.

Apărătorul pârâtului învederează că prin întâmpinare s-a invocat o cauză de exonerare specială, respectiv cea prevăzută de teza a II-a din art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, ceea ce înseamnă că notele informative au fost date într-un context care exclude dorința de colaborare și de informare a pârâtului, respectiv în cadrul anchetelor în care el însuși era investigat și sub presiune, cauză de exonerare pe care reclamantul o neagă. Depune în ședință publică notă de probațiune.

Deliberând asupra probatoriului, în temeiul dispozițiilor art. 255 raportat la art. 258 C.pr.civ. Curtea urmează a încuviința pentru părți proba cu înscrisuri astfel cum a fost solicitată, apreciind-o ca fiind concludentă, pertinentă și utilă soluționării cauzei.

În ceea ce privește solicitarea pârâtului de obligare a reclamantului de a depune originalul angajamentului semnat de acesta, Curtea observă că, așa cum a fost indicat inclusiv în cuprinsul cererii de chemare în judecată, acest angajament nu există păstrat decât pe suport microfilm, așadar nu există originalul înscrisului prin care se presupune că pârâtul și-ar fi dat acordul de a colabora cu securitatea. Prin urmare, există o imposibilitate obiectivă ca reclamantul să depună originalul angajamentului menționat.

În ceea ce privește celelalte înscrisuri solicitate de pârât a fi depuse, pct. 2, 3 și 4, Curtea observă faptul că reprezentantul reclamantului a precizat în mod expres că înscrisurile depuse la dosarul cauzei sunt cele apreciate a fi concludente, pertinente și utile soluționării cauzei reprezentând înscrisurile în baza cărora a fost aprobată și ulterior formulată cererea de chemare în judecată. Prin urmare, Curtea apreciază că nu este util a se solicita reclamantului să depună la dosarul cauzei alte înscrisuri pe care nu a înțeles să le folosească în dovedirea acțiunii. În egală măsură, Curtea reține că reprezentantul reclamantului a menționat faptul că a depus la dosar toate înscrisurile care există în arhiva sa în ceea ce-l privește pe pârât.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat, probe de administrat sau excepții de invocat, Curtea apreciază ca fiind terminată cercetarea judecătorească și acordă cuvântul în dezbateri asupra fondului cauzei.

Având cuvântul, reprezentantul reclamantului solicită admiterea acțiunii considerând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) teza întâi din OUG nr. 24/2008 ce se referă la colaborarea prin furnizarea de informații. În speță, având în vedere conținutul notelor informative, apreciază ca fiind îndeplinită atât prima condiție, respectiv ca informațiile furnizate să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De asemenea, apreciază că și cea de-a doua condiție este îndeplinită întrucât informațiile furnizate au dus la îngrădirea dreptului la viață privată și liberă circulație. Pentru aceste considerente, solicită admiterea acțiunii. Fără cheltuieli de judecată.

Având cuvântul, apărătorul pârâtului solicită respingerea acțiunii având în vedere apărările expuse pe larg în întâmpinare. Consideră că nu sunt întrunite condițiile cerute de OUG nr. 24/2008 pentru constatarea calității de colaborator al securității în ceea ce-l privește pe pârât întrucât din conținutul notelor informative depuse de către reclamant la dosarul cauzei nu rezultă în mod neechivoc, pe de o parte, că este vorba despre activități sau atitudini potrivnice statului totalitar comunist așa cum solicită legea în mod expres, iar pe de altă parte, că s-ar fi urmărit îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate de aceste note informative.

În ceea ce privește cauza de exonerare prevăzută de art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008 privitor la darea acestor note informative sub presiunea anchetelor și investigațiilor la care era supus pârâtul, arată că prin răspunsul la întâmpinare reclamantul încearcă minimizarea acestui context. Contrar susținerilor reclamantului, în sensul că nu are relevanță contextul în care au fost date notele, consideră că prin această

cauză de exonerare legiuitorului a urmărit să circumstanțieze atitudinea psihologică a informatorului care nu s-a putut împotrivi pentru că în caz contrar ar fi fost afectată propria sa libertate. Solicită respingerea acțiunii ca nefondată. Fără cheltuieli de judecată.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza în pronunțare.

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 29.05.2014 sub nr.3595/2/2014, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul Tothpal Csaba, să se constate calitatea acestuia de colaborator al Securității.

În motivare, s-a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea în ceea ce îl privește pârât, în calitate de deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989. Având în vedere prevederile art. 3 lit. z) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/121/16.01.2014, pârâtul a fost recrutat la data de 18.02.1984, în problema „naționaliști maghiari”, pentru a furniza informații despre tinerii de naționalitate maghiară din orașul Brașov. A semnat un angajament, document păstrat exclusiv pe microfilm, preluând numele conspirativ „TONI”.

În ceea ce privește îndeplinirea condiției ca informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, reclamantul a arătat că notele olografe furnizate de pârât sub numele conspirativ „TONY/TONI” se referă la intenții de evaziune din țară, precum și la audierea și colportarea știrilor transmise de postul de radio „Europa Liberă”.

În perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații. De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei era privită cu suspiciune de către organele în drept pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României destrăbănând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanei semnalate, în condițiile în care era de notorietate faptul că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate de pârât organele de Securitate au dispus următoarele: „Nota se va repartiza spre exploatare mr. Sarcini: Să ne semnaleze dacă R.N. nu intenționează să plece ilegal din țară.”; „în copie nota se va repartiza la lt. col. spre exploatare. Sarcini: Să stabilească în continuare prin ce mijloc vrea CG să treacă fraudulos frontiera, eventual cu cine, dacă face pregătiri în acest sens.”; „Copia notei se va exploata la problema evaziuniști /.../ Să stabilească cu cine

are intenția de a pleca, pe unde, cercul de relații.", însemnare marginală: „S-a exploatat la problema evaziune, unde este în atenție.”

De asemenea, înainte de 1989 ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale Europei Libere, constituia un act de sfidare a regimului.

Este notorie împrejurarea că emisiunile acestui post de radio erau bruiate de autoritățile comuniste datorită faptului că Europa Liberă, încă de la înființare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informații. Mai mult, Europa Liberă a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România și în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice și a statului de drept.

Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiatul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestui post.

De altfel, Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste a reținut că regimul comunist a contracarat „pe toate căile posturile de radio libere din Occident și în primul rând secția română a postului de radio «Europa Liberă»”. Același raport consemnează nenumărate cazuri ale unor cetățeni români care au avut de suferit pentru „vina” de a fi ascultat acest post.

Faptul că pârâtul a furnizat informații utile organelor de Securitate rezultă și din aprecierile acestora din notele de analiză a activității informatorului „TONY”: „în această perioadă informatorul a furnizat un număr corespunzător de materiale informative despre unele persoane cu intenții de evaziune maghiari și sași, cât și despre cetățeni străini veniți în țară din statul Helga, unii din aceștia fiind în atenția Dir. I a, cum este cazul lui T.F., calitatea acestora fiind apreciată prin datele de interes, ca urmare au fost luate în lucru 2 persoane cu intenții de evaziune. În scopul prevenirii trecerii frauduloase a frontierei sau a rămânerii ilegale în străinătate”.

Reclamantul a susținut că informațiile furnizate de pârât vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată, a dreptului la liberă exprimare) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 C.pr.civ.

În dovedirea acțiunii, reclamantul a depus la dosar, în copie, un set de înscrisuri.

Pârâtul Tothpal Csaba a formulat **întâmpinare** prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

În motivare, pârâtul a arătat că nu și-a dorit să fie informator al securității și nu avea interes să aibă această calitate, precum și faptul că, pentru realizarea scopului lor, cei de la fosta Securitate au considerat că este necesar să facă presiuni asupra sa și, dorind să fie de partea lor, îl chemau la audieri, aspect relevat și de Raportul nr.120/GC/0592 din 17.02.1984.

Este de notorietate că în acele vremuri unii dintre cetățenii României erau supuși unor presiuni și amenințări de către lucrătorii fostei Securități pentru a-i determina să devină colaboratori după ce săvârșeau anumite fapte, unele dintre ele chiar lipsite de un pericol social real, ceea ce s-a întâmplat și în cazul său în anul 1984.

Așa cum a arătat în Nota explicativă din data de 02.02.1984 și Nota explicativă din 17.02.1984, pârâtul a primit de la un pachet care conținea un aparat de proiecție

și trei filme (din care unul pornografic), acestea fiind ulterior date numitului în schimbul unui radiocasetofon.

Această persoană a fost prinsă proiectând acele filme în schimbul unor sume de bani, prilej cu care a declarat că aparatul și casetele îi aparțin pârâtului (deși acest lucru nu era adevărat), fapt pentru care a ajuns să fie cercetat.

Pârâtul a menționat că i s-a ridicat radiocasetofonul în urma percheziției de la domiciliu, a fost chemat la Securitate pentru a declara de unde avea bunurile, i s-a propus să dea anumite informații despre colegii și cunoscuții maghiari, s-au făcut presiuni asupra sa, însă a refuzat colaborarea susținând că nu cunoaște aspecte esențiale și nu dorește să îmi trădeze colegii.

Ulterior, a fost chemat la Securitate și i s-a dat de înțeles că dacă nu colaborez i se pot întâmpla multe, precum lui (cu acesta fusese prieten până când a fost găsit mort cu o pungă pe cap), moment de la care a început să îi fie frică de ce se putea întâmpla și a cedat presiunilor exercitate de cei de la Securitate.

Pârâtul a menționat că dat notele informative sub presiune, neputând să pună întrebări celor de la Securitate și mereu i se reproșa că ascunde ceva.

De asemenea, pârâtul a arătat că și în cazul său exista o persoană care o supraveghea, avea numele conspirativ de colaborator „MAVERIKA” și se afla în anturajul său.

Lucrurile s-au înrăutățit la întoarcerea sa din străinătate, la intrarea în țară organul de control vamal a descoperit ca nedeclarate și ascunse în spatele autoturismului o blănă de vulpe și o carte în limba maghiară cu conținut naționalist-iredentist, acestea fiind reținute.

Sătul de situația trăită, pârâtul a arătat că în perioada 22-27 decembrie 1989 s-a alăturat în mod activ protestatarilor și a susținut cauza revoluției, conform celor relatate în Memoriul din 09.11.2004 adresat Asociației Brașov - Decembrie 1989 și declarațiilor date de către o serie de persoane și pe care îl atașez prezentei.

Pârâtul a susținut că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de O.U.G. nr.24/2008 întrucât în cazul său nu există un dosar specific de colaborator și nici actele procedurale specifice acestei categorii de persoane, cum ar fi: angajamentul, aprobarea organului competent cu privire la recrutare, dovada înregistrării în Registru special de aprobări, înscrisul care atestă atribuirea numelui conspirativ și confirmarea pe acest document sub semnătură, că și-l însușește.

De asemenea, pârâtul a arătat că nu a furnizat organelor de Securitate informații care să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, precum și faptul că în situația sa este incident cazul de exonerare prevăzut de art. 2 lit. b) teza II din O.U.G. nr.24/2008.

Pe de altă parte, s-a arătat că analiza se limitează la notele de informare expres indicate de reclamant în acțiune, neputându-se extinde analiza la toate notele de informare aflate la dosar, deoarece pentru acestea nu a analizat și motivat îndeplinirea celor două condiții cumulative de la art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

Or, în contextul unor discuții cu numitul (Nota de informare din 20.03.1985 - filele 15-15v din mapa anexa dosar CNSAS), care fiind nemulțumit că nu i s-a permis să plece definitiv în Statele Unite, ar fi povestit că vărul acestuia ar urma să se adeseze postului de radio Europa Liberă, nu poate avea decât un caracter general și ipotetic, deoarece nu s-a demonstrat dacă a fost expusă public această informație și nici dacă s-a luat o măsură concretă în urma relatării acestor suspiciuni.

Trebuie avut în vedere și reținut faptul că au avut loc schimbări importante în viața lui anterior redactării notei de informare, respectiv: „lui R. din România nu i s-a aprobat plecarea definitivă în Statele Unite” și „datorită faptului că a cerut plecarea definitivă a fost scos din învățământ, în prezent neavând nici o ocupație”, astfel încât nu se

poate reține că nota de informare ar fi determinat aceste efecte negative, ele fiind deja produse.

De asemenea, discuțiile relatate în celelalte două note de informare privind pe și care doreau să plece din țară în mod nelegal și să se stabilească în străinătate nu pot fi circumscrise unei atitudini concrete a lor, cele relatate erau izolate într-o discuție privată, ce apare ca fiind de natura a conduce la concluzia neîndeplinirii primei condiții legale, deoarece nu s-a dovedit că fața de cele două persoane s-ar fi confirmat informația că ar fi dorit să treacă granița în mod fraudulos și că ar fi întreprins demersuri în acest sens.

Nu în ultimul rând, pârâtul a susținut că în situația în care ar fi oferit informații utile despre diverse persoane ar fi fost recompensat de către organele de Securitate, însă nu a fost așa deoarece toate informațiile oferite au fost date în cadrul anchetelor efectuate asupra sa și a constrângerilor morale întreprinse de cei interesați.

Prin urmare, pârâtul a apreciat că prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator al Securității nu este îndeplinită.

În ceea ce privește a doua condiție, pârâtul a arătat că informațiile furnizate nu au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Reclamanta nu a probat că respectivelor persoane le-ar fi fost vizată încălcarea drepturilor la viață privată și/sau a dreptului la libertatea de exprimare, din moment ce nu s-a probat în concret că persoanele respective ar fi fost urmărite de fosta Securitate.

Astfel, pentru toți cei vizați și menționați de notele informative s-a propus ca acestea să se trimită spre exploatare pentru a se stabili dacă persoanele intenționează să treacă fraudulos frontiera, cu cine și pe unde, însă este de precizat că nici nu s-a probat dacă „materialul informativ” a fost în mod efectiv „exploatat” la persoanele/serviciul din cadrul Securității.

S-ar fi putut vorbi despre îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în cazul în care persoanelor vizate li s-ar fi aplicat o măsură de detenție/reținere pentru opinii politice sau atitudini potrivnice regimului comunist, ori în cazul în care s-ar fi făcut dovada îngrădirii libertății de circulație a acestora în străinătate.

Nu se poate reține că pârâtul ar fi putut să vizeze îngrădirea drepturilor acestor persoane, deoarece „a viza” înseamnă a avea reprezentarea concretă a consecințelor faptelor (echivalența intenției directe sau indirecte - colaboratorul prevede rezultatul furnizării informațiilor și urmărește producerea lui sau doar accepta producerea lui).

Din economia ordonanței o astfel de atitudine trebuie să aibă o stare de pericol real, concret și nu unul potențial. Din actele depuse de reclamantă nu rezultă că s-ar fi produs un rezultat socialmente periculos. Din moment ce legiuitorul nu impune caracterul real socialmente periculos, nu se poate prezuma că poate fi luat doar un pericol potențial și nu unul efectiv, deoarece printr-o asemenea interpretare s-ar restrânge exercițiul unor drepturi.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, art. 10 și art. 9 alin. 2 din C.pr.civ., art. 17 și art. 19 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 29 din Constituției României din 1965, solicitându-se judecarea cauzei și în lipsă.

În dovedire, pârâtul a depus la dosar un set de înscrisuri, în copie.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a formulat **răspuns la întâmpinare** prin care a arătat că apărările pârâtului nu combat în nici un fel veridicitatea înscrisurilor olografe identificate în dosarul său de rețea și pe microfilmul acestui dosar (angajament note informative olografe, etc).

De asemenea, s-a arătat că precizările pârâtului potrivit cărora a fost pus să scrie notele informative sub presiune sunt complet lipsite de relevanță. Niciun document din dosarul pârâtului nu dovedește faptul că acesta ar fi fost anchetat și că informațiile ar fi

fost furnizate în decursul unei astfel de anchete. Prin urmare, nu putem vorbi de existența în această situație a vreunui din cazurile de exonerare prevăzute de art. 2 lit. b teza II și III din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Pe cale de consecință, nu prezintă relevanță circumstanțele recrutării, cu excepția celor avute în vedere de legiuitor și nici asumarea colaborării prin semnarea unui angajament.

Reclamantul a subliniat că pârâtul nu neagă nici recrutarea sa, nici furnizarea de informații către Securitate, ci doar contestă modalitatea în care acestea s-au produs.

De asemenea, reclamantul a reiterat argumentele expuse în cuprinsul cererii de chemare în judecată în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 2 din OUG nr. 24/2008 pentru constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 201 alin. (1), (2) și (4), art. 208 alin. (2) din noul Cod de procedură civilă; art. 2 lit. b), art. 3 lit. z) și art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea constată că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității, motiv pentru care prezenta acțiune este întemciată și urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente:

Cu titlu preliminar, Curtea reține că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008 se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent candidază pentru sau ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neînstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate sau care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securității, nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, nerealizând o justiție retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a

condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O., ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Așadar, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în fiecare caz în parte (în același sens pronunțându-se și Curtea Constituțională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

În cauza de față, Curtea reține **în fapt** că, la data de 18.12.1984, pârâtul a semnat un angajament olograf din care reiese că a acceptat colaborarea în secret cu organe ale Securității sub numele conspirativ „TONI” (f. 170). Recrutarea pârâtului a fost decisă de organele de securitate în scopul cunoașterii naturii legăturilor dintre persoanele de etnie maghiară din anturajul acestuia și cetățenii străini, precum și pentru prevenirea oricăror încercări de activitate ostilă împotriva statului (f. 25-26).

În acest context, Curtea observă că angajamentul semnat de pârât a fost depus de către reclamant în copie obținută de pe microfilm, în condițiile în care originalul angajamentului nu se mai regăsește în arhiva pusă la dispoziția sa.

De asemenea, Curtea constată că pârâtul nu a negat furnizarea de informații către organele Securității sub forma notelor informative ce au fost depuse la dosar de către pârât, ci a contestat doar scrierea și semnătura existente pe angajament. Or, semnarea sau nesemnarea unui angajament de colaborare este un element nerelevant în cauză în condițiile în care pârâtul recunoaște atât faptul că a furnizat informații către Securitate, cât și numele conspirativ sub care a dat aceste informații.

Mai mult, Curtea reține că, pentru a se reține calitatea de colaborator al Securității, OUG nr. 24/2008 nu stabilește obligația probării semnării unui angajament, fiind suficient să se facă dovada îndeplinirii a două condiții, respectiv furnizarea de informații prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și aceste informații să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În urma recrutării, pârâtul a furnizat benevol informații referitoare la cunoștii ai săi care ar avea un comportament ostil regimului.

Astfel, pârâtul a informat organele Securității că profesorul de matematică R. N. i-a scris vărului său din Canada pentru ca acesta să se adreseze postului de radio Europa Liberă, cu intenția să dea publicității faptul că lui R. din România nu i s-a aprobat plecarea definitivă în Statele Unite. De asemenea, a comunicat că R.N. a ascultat Radio Europa Liberă și că știe că cererea vărului său a fost trimisă.

Pârâtul a semnalat organelor de Securitate că pe numitul C.G. are intenția de a trece fraudulos granița, motiv pentru care face drumuri dese la Timișoara deoarece caută o călăuză pentru a-l trece granița, deoarece aici nu mai e de trăit în România, unde nu e mulțumit cu câștigul. Ulterior, acesta i-a comunicat că renunță la călăuză pentru că este prea scump și că va acționa pe cont propriu. Pârâtul a precizat că drumurile dese efectuate de C.G. la Timișoara i-au fost confirmate într-o discuție și de cumnatul acestuia, iar dintr-o discuție cu un alt sudor de la aceeași întreprindere a mai rezultat că C. G. face deplasări la Timișoara împreună cu un coleg de serviciu în vârstă de cam 50 de ani, cu care este în relații mai apropiate.

Tot cu intenție de a pleca fraudulos din țară a fost semnalat organelor Securității și numitul L. A., cu privire la care pârâtul a afirmat că nu a renunțat la ideea de se stabili în

străinătate, respectiv în R.F.G., pentru atingerea acestui scop intenționând să se înscrie la o excursie organizată în R.P.U. și de acolo să plece ilegal în R.F.G.

În acest context, trebuie avut în vedere că intenția de a părăsi definitiv România înainte de 1989 reprezenta un act de împotrivire față de regimul totalitar comunist.

În drept, instanța reține că potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (...) Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securității este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, a doua condiție vizează calitatea informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiție impusă de dispozițiile legale precitate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând informații sub formă de note scrise despre atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, astfel cum acestea au fost detaliat anterior.

În raport de conținutul înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, Curtea reține că prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, iar acestea vizau îngrădirea dreptul la libera circulație și la libertatea de exprimare a persoanelor vizate în notele informative întocmite ca urmare a angajamentului de colaborare cu structurile Securității, fiind de natură a atrage consecințe negative asupra persoanelor indicate. Așadar, în cauza de față sunt îndeplinite și celelalte două condiții prevăzute de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Sub aspectul celei de-a treia condiții enunțate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații. În concluzie, informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viață privată prevăzut de art.17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Nu în ultimul rând, instanța observă că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008, care reglementează o situație de excepție în care persoana care a furnizat informații Securității nu este considerată colaborator.

În acest sens, Curtea reține că, fiind o normă de excepție, prevederile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008 sunt de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinse și la alte situații de fapt ce nu se circumscriu direct normei legale.

De asemenea, Curtea reține că, pentru a fi incidente aceste prevederi, este necesar ca informațiile să fi fost cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată. Or, în cauza de față, pârâtul nu a fost judecat și condamnat pentru motive politice, nefiind îndeplinită situația premisă prevăzută de textul legal anterior citat.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant, a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Față de aceste considerente, instanța urmează să admită acțiunea și să constate că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **TOTHPAL CSABA** cu domiciliul în Brașov, județ Brașov, și domiciliul procesual ales la SCA și Asociații în Brașov, str. județ Brașov.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea pentru exercitarea căii de atac urmând a fi depusă la Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ~~sedință~~ publică azi, 25 septembrie 2014.

PREȘEDINTE,
Mirela Danciu

GREFIER
Elena Săftescu

Red./thred. MD
4 ex./ 10.01.2015

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr.
se legalizează de noi.

GREFIER SEF,

cu mult mai dif. pri resp rec ref
- dec. 1264/29.03.2017 ds. 3595/2/2014
iecf - sentit taxe.